

Aikojen kuluessa oli Suomen ja Ruotsin välille muodostunut vilkas kansakäyminen. Molemmiin puolin tehtiin rauhallisia kauppamatkoja, mutta myös sotaretkiä. Suomalaisten sotaretket Ruotsiin jatkuivat vielä viikinkiajan loputtuakin. Päätellään Ruotsin kuninkaan Eerikin 1150-luvulla tehneen Suomeen sotaretken lopettaakseen suomalaisten epämieluisat vierailut. Hänen mukanaan oli piispa Henrik, joten matkasta muodostui samalla ristiretki, jonka toiset arvelevat suuntautuneen Aurajoen tienoille, toiset taas Satakunnan rannikoille.

KORKEILLA KUKKULOILLA syttyivät vainovalkeat. Viesti kulki kylästä kylään ja pitäjistä pitäjään kutsumassa miehiä taisteluun.

Monet saapuivat, monet jäivät saapumatta. Vanhojen jumalien palvojat riensivät puoltamaan uskoaan ja vapauttaan. Ristin-Kiesukseen uskovat jäivät enimmäkseen kotiinsa. Heistä saapui joku yhtyäkseen uskolaisiinsa.

Vähän saapui miehiä rannalle. Etäisimmät eivät ehtineet ajoissa perille. Hyökkääjä oli saapunut huomaamatta läntisen meren takaa heimolaistensa ja uskolaistensa pariin Ahvenanmaan saaristoon ja purjehti nyt sopivalla tuulella sieltä äkkiarvaamatta Suomen rannikolle. Vihollislaivaston etumaiset alukset työntyivät jo näkyviin saarien takaa.

Seudun korkeimmalla kukkulalla seisoi Korpelainen, heimon mahtavin tietäjä, muutamien miesten ympäröimänä. Iltapuolelleen jo kääntyvä aurinko valaisi hänen järeitä piirteitään. Tuuli liehutti hänen haivenista tukkaansa ja harmaata partaansa. Tuikeina katsoivat tuuheiden kulmakarvojen alla piilevät siniharmaat silmät vihollisen tuloa. Ja sitä mukaa kuin laivasto lähestyi, tiukkenivat kasvojen juonteet.

— Paljon on vihollisia, virkkoi muuan miehistä.
— On enemmän kuin milloinkaan ennen.

— Niin näkyy olevan, vahvasti toinen. — On torjuttu ennen vainolainen rannoiltamme, mutta tuota emme jaksane enää torjua.

— Vaikeata se lienee.

Miehet katsoivat kysyvinä Korpelaiseen, mutta hän ei avannut suutaan vastataksaan. Liikkumatta vain yhä katsoi tulijoita. Jo häämöttivät saarien lomissa laivaston viimeiset alukset.

— On niitä ainakin kolme vertaa enemmän kuin meitä, virkkoi silloin joku katsojista. — Mitä arvelet, Korpelainen?

Tuokioon ei tietäjä vastannut mitään, mutta sitten vetäytyivät hänen kasvonsa hymyn häiveeseen ja hän kysyi vuorostaan:

— Pelottaako miehiä?

— Ei pelottane enemmän kuin sinuakaan! kiivahti eräs nuoremmista. — Muuten vain kysytään mieltäsi, kun sinun on meitä johdettava. Kukapa muukaan johtaisi, kun kuningas kuoli eikä uutta ole vielä valittu.

Tietäjä vaipui taas tarkkaamaan vihollisen lähestymistä. Kotvan sitä katseltuaan hän sanoi verkkaan ja painokkaasti:

— Minun on kai teitä johdettava, kun ei ole kuningasta. Epätasaiseksi tulee taistelu, mutta oteltava meidän on. Monikaan teistä ei arvanne, mistä tässä on oikeastaan kysymys. Vai arvannetteko?

— Ka, rantaseutujen ryöstöstä kuten aikaisemminkin, arveli eräs kauempaa saapunut mies.

— Saattaa olla kysymys Ristin-Kiesuksen uskostakin, lisäsi toinen. — Olen kuullut siihen taipuneiden tarinoivan sellaistaakin, että saapuisi lännestä lisää sen levittäjiä.

— Saattaa olla molemmista kysymys, ryöstöstä ja uskosta, virkkoi Korpelainen, — mutta noiden tuollaisella joukolla tulon takana piilee enemmänkin.

— Mikäpä piilisi?

Korpelainen ei vastannut suoraan kysymykseen, mutta jatkoi:

— Kun ensimmäiset taipuivat Kiesuksen ristin puoleen, sanoin kuninkaalle, jotta päästäköön ne päiviltään ja ajakoon uuden uskon levittäjät takaisin mereen. Kuningas ei uskonut puhettani, ei sitenkään, vaikka kysyin arvankin mieltä ja arpa käski niin tekemään. Rauhassa ja estämättä sai ristintieto levitä. Kovin oli hento mieheksi entinen kuningas. Kai olisi itsekin antanut valella vedellä